

Sygnatura akt I C 6/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Konin, dnia 26 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Koninie Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Angelika Lewandowska

Protokolant: sekr. sąd. Justyna Tomasik

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016 roku w Koninie

sprawy z powództwa L. G., K. G. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę

1. Zasądza od pozwanego na rzecz powoda L. G. kwotę 32.000 zł (trzydzieści dwa tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2014 roku do dnia zapłaty.
2. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
3. Zasądza od powoda L. G. na rzecz pozwanego kwotę 289,36 zł (dwieście osiemdziesiąt dziewięć złotych trzydzieści sześć groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.
4. Nakazuje pobrać od powoda L. G. na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) z zasądzzonego roszczenia kwotę 2.090,88 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.
5. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 1.781,12 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.
6. Zasądza od pozwanego na rzecz powódki K. G. (1) kwotę 52.000 zł (pięćdziesiąt dwa tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 października 2014 roku do dnia zapłaty.
7. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.
8. Znosi wzajemnie koszty zastępstwa procesowego między stronami.
9. Nakazuje pobrać od powódki K. G. (1) na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) z zasądzzonego roszczenia kwotę 2.861 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.
10. Nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Koninie) kwotę 2.861 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSO Angelika Lewandowska

Sygn. akt I C 6/15

UZASADNIENIE

Powodowie L. G. i K. G. (1) wnieśli o zasądzenie od pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwot:

- na rzecz powoda L. G. 70.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03.10.2014 r. do dnia zapłaty,

- na rzecz powódki K. G. (1) 92.000 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03.10.2014 r. do dnia zapłaty,

a nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powodów zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z kosztami opłat skarbowych od udzielonych pełnomocnictw.

W uzasadnieniu pozwu powodowie wskazali, że w dniu 22.08.2000 roku miał miejsce wypadek, w którym śmierć poniósł syn powodów. Powodowie zgłosili szkodę u pozwanego, który przyznał na ich rzecz po 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Zdaniem powodów wypłacone dotychczas kwoty są zaniżone dlatego zdecydowali się oni na dochodzenie swoich roszczeń na drodze postępowania sądowego. Powodowie podkreślili, że podstawę prawną roszczeń stanowi art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. Śmierć syna była dla powodów traumatycznym przeżyciem i silnym wstrząsem. Roszczenie o odsetki powodowie uzasadnili treścią art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. i P..

Pozwany Towarzystwo (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództw w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, z uwzględnieniem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Pozwany przyznał, że był ubezpieczycielem OC posiadacza pojazdu mechanicznego- zgarniarki (...) o numerze rejestracyjnym S - (...), którym kierował plut. M. P.- sprawca wypadku, w którym zginął syn powodów K. G. (2). Wskazał, że wypłacił na rzecz powodów tytułem zadośćuczynienia za doznaną po śmierci syna krzywdę kwotę 8.000 zł na rzecz każdego z powodów. Nadto pozwany wypłacił na rzecz powódki także kwotę 45.000 zł tytułem stosownego odszkodowania z art. 446 § 3 k.c tj. 15.000 zł w toku postępowania likwidacyjnego oraz 30.000 zł zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Kaliszu o aktualnej wartości 75.000 zł, co zostało całkowicie pominięte w pozwie. Pozwany zapłacił także na rzecz powodów odszkodowanie za koszty pogrzebu oraz zakup ubrania dla zmarłego i odzieży żałobnej. Zdaniem pozwanego co najmniej kwota 50.000 zł z wypłaconego powódce K. G. (1) stosownego odszkodowania w kwocie 45.000 zł (o aktualnej wartości 75.664 zł) winna umniejszyć dochodzone w niniejszym procesie zadośćuczynienie z art. 448 k.c. Pozwany zarzucił, że kwota dochodzonego zadośćuczynienia jest nieodpowiednia do ewentualnej krzywdy, jaką mogli ponieść powodowie. Pozwany podkreślił również, że sam fakt istnienia więzi między zmarłymi a powodami nie uzasadnia roszczeń wskazanych w pozwie. Ponadto zmarły nie był jedynym dzieckiem powodów, albowiem mają oni jeszcze trzech synów i córkę. Pozwany podniósł, że od chwili wypadku minęło już prawie 15 lat, a Sąd powinien brać pod uwagę stan z chwili orzekania tj., aktualnie odczuwaną przez powodów krzywdę po śmierci syna. Nadto pozwany wskazał, że nie kwestionuje, iż powódka K. G. (1) po śmierci syna przeżyła silny szok, jednakże powódka już wcześniej, przed wypadkiem, w którym zginął K. G. (2) zmagająca się z problemami natury psychicznej, co niewątpliwie miało znaczenie także dla stanu, w który powódka znalazła się po wypadku. Odnośnie powoda L. G. pozwany wskazał na mniejszą intensywność cierpień psychicznych ojca po śmierci syna niż u powódki. Pozwany z ostrożności procesowej podniósł, że ewentualne odsetki od kwoty zadośćuczynienia winny być zasądzone od dnia wyrokowania.

Pismem procesowym z dnia 28.04.2016 r. powódka K. G. (1) zmieniła żądanie w ten sposób, że wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 107.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi:

- od kwoty 92.000 zł na podstawie art. 24 § 1 k.c. w zw. z art. 448 k.c. tytułem zadośćuczynienia za krzywdę po śmierci syna K. G. (2) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 03.10.2014 r. do dnia zapłaty,

- od kwoty 15.000 zł na podst. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. tytułem zadośćuczynienia za powodu rozstroju zdrowia psychicznego po śmierci dziecka

a także zasądzenie o pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że po opinii biegłego psychiatry, który stwierdził u powódki 5% uszczerbek na zdrowiu zasadne stało się zmodyfikowanie żądania pozwu i rozszerzenie powództwa poprzez sformułowanie nowego roszczenia o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę na podst. art. 445 § 1 k.c.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa również w rozszerzonej części oraz zasądzenie kosztów procesu. Zdaniem pozwanego nie ulega wątpliwości, iż w polskim systemie prawnym odszkodowanie należy się tylko osobie, przeciwko której został wywołany czyn wywołujący szkodę.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 22.08.2000 r. na terenie P. (...) Jednostki Wojskowej Nr (...) w J. plut. M. P. nieumyślnie naruszył art. 3 ust. 1 oraz umyślnie art. 60 ust. 1 pkt. 1 w zw. z art. 66 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20.06.1997 r. prawo o ruchu drogowym w ten sposób, że wiedząc o nieprawidłowym układzie przeniesienia mocy z silnika na układ jezdny i braku możliwości oddziaływania na powyższe uruchomił a następnie kierował zgarniarką samojezdną D- (...) o nr rej. S- (...) w wyniku czego zagroził bezpieczeństwu osoby znajdującej się poza pojazdem albowiem utracił zdolność oddziaływania na poruszanie się tym pojazdem członowym, w następstwie czego kierowanym przez siebie pojazdem najechał na szer. K. G. (2) i nieumyślnie spowodował jego śmierć. Sprawca wypadku M. P. został skazany za jego spowodowanie prawomocnym wyrokiem Wojskowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 26.04.2001 r. w sprawie o sygn. (...).

Pozwany w ramach zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych ponosi odpowiedzialność za skutki wypadku.

W chwili śmierci K. G. (2) miał 22 lata. Był najstarszym synem powodów. Powodowie oprócz syna K. mają jeszcze czworo dzieci – trzech synów oraz jedną córkę. Jak doszło do wypadku K. G. (2) przebywał w jednostce wojskowej. Wcześniej mieszkał z rodzicami i młodszym rodzeństwem, studiował zaocznie na Politechnice (...) i pracował. Pomagał matce w opiece nad młodszym rodzeństwem i był też dla niej wsparciem, albowiem mąż powódki na co dzień pracował poza domem. Powódka nie miała prawa jazdy, które posiadał jej zmarły syn więc to on zawoził powódkę samochodem, gdy musiała załatwić jakieś sprawy. Syn stron nie sprawiał im nigdy żadnych problemów wychowawczych. Rodzice byli z niego dumni i mieli z nim bardzo dobre relacje.

W chwili śmierci syna powódka K. G. (1) miała 43 lata, a powód L. G. 44 lata. Powódka o śmierci syna dowiedziała się od żołnierzy, którzy przyjechali z Jednostki Wojskowej, w której odbywał służbę jej syn, aby przekazać jej tę wiadomość. Powódka nie pamięta co się działo w ten dzień, brała leki uspokajające, płakała. Rodzina musiała wzywać lekarza, ponieważ powódka traciła przytomność. Następnego dnia wraz z mężem oraz swoimi braćmi pojechała do jednostki wojskowej aby ustalić okoliczności w jakich zginął K. G. (2). Powodowie spotkali się z przełożonymi syna, ale nie byli w stanie zadawać pytań na temat wypadku, a rozmowę prowadzili bracia K. G. (1). Organizacją pogrzebu zajęło się rodzeństwo powódki i powoda, bo strony nie były w stanie się tym zająć.

Po śmierci syna powódka K. G. (1) nie była w stanie zająć się domem i dziećmi. Czasowo musiała zamieszkać z nią jej matka, bo powód przebywał w delegacji a powódka była pogrążona w rozpacz. Powódka nie mogła spać, była w takim stanie, że członkowie rodziny mieli problem żeby się z nią porozumieć. Powódka była bardzo zżyta z synem, do dnia dzisiejszego nie pogodziła się z jego śmiercią, odczuwa smutek i żal. Nadal kiedy wspomina wypadek, w którym zginął syn jest roztrzęsiona i płacze. Powódka jeszcze do 2014 r. odwiedzała codziennie cmentarz, jak nie miała autobusu to pokonywała pieszo dużą odległość, aby się tam dostać.

K. G. (1) leczyła się psychiatrycznie jeszcze przed śmiercią syna. W lutym 2000 r. rozpoznano u niej zaburzenia lękowo-depresyjne, osobowość asteniczną, zaburzenia depresyjne nawracające. Po śmierci syna nastąpiło znaczne pogorszenie stanu psychicznego, utrudniające powódce normalne funkcjonowanie.

Powód L. G. nie korzystał z pomocy psychologa ani psychiatry. Przez około 1 tygodnia brał leki na uspokojenie. Wrócił po dwóch tygodniach od wypadku do pracy. Podjęcie pracy pozwalało mu nie myśleć o tragedii jaka go spotkała.

Śmierć syna K. G. (2) wskutek wypadku w dniu 22.08.2000 r. wywołała u powódki K. G. (1) stan ostrego stresu, a następnie okres żałoby powikłany epizodem ciężkiej depresji. Na skutek stresu jakim była śmierć syna u powódki stopniowo pogarszały się: nastrój, napęd psychoruchowy, funkcje poznawcze i funkcjonowanie psychospołeczne. Kolejne wizyty u psychiatry i psychologa, leczenie farmakologiczne, głównie objawowe nie przynosiły poprawy stanu psychicznego. Dopiero pobyt na obserwacji sądowo-psychiatrycznej określił właściwie jej chorobę i wdrożono właściwe leczenie, skutkiem czego objawy prawie całkowicie ustąpiły. Występujące u powódki objawy nieprawidłowej osobowości i objawy nerwicowe nadal kształtowały funkcjonowanie w sposób dla powódki i jej rodziny uciążliwy. Mimo stosowania leków przeciwdepresyjnych, samopoczucie nie było dobre, ale objawy pokrywały się z objawami zgłaszanymi przez powódkę przed śmiercią syna. Powódkę łączyły ze zmarłym synem rodzinne więzi o charakterze macierzyńskim, bliskie więzi emocjonalne i wspólnota codziennych potrzeb. Zaburzenia emocjonalne po śmierci syna wymagały pomocy specjalistycznej i wdrożenia leczenia przeciwdepresyjnego. U powódki wystąpił długotrwały uszczerbek na zdrowiu psychicznym z tytułu występujących zaburzeń psychopatologicznych w wys. 5%. U powódki rozpoznano: reakcję żałoby wykraczającą poza reakcję fizjologiczną powikłaną epizodem depresji ciężkim, zaburzenia depresyjne nawracające, cechy nieprawidłowej osobowości astenicznej, zaburzenia nerwicowe.

Śmierć syna K. G. (2) wywołała u powoda L. G. reakcję żałoby z poczuciem straty i krzywdy bez powikłań patologicznych. Tak rozumiana reakcja żałoby ustąpiła w ciągu około roku. Przeżywanie żałoby nie miała charakteru dezadaptacyjnego, nie miało wpływu na zdrowie i aktywność życiową powoda. Nie wystąpił u powoda uszczerbek na zdrowiu w związku ze śmiercią syna. Reakcja żałoby nie wykraczała poza postać fizjologiczną.

W dniu 26.08.2014 r. powodowie zgłosili u pozwanego szkodę i wnieśli o zapłatę na ich rzecz w związku ze śmiercią syna zadośćuczynienia w kwotach po 60.000 zł.

Pismem z dnia 22.09.2014 r. pozwany powiadomił powodów o przyznaniu im kwot po 8.000 zł tytułem zadośćuczynienia na podst. art. 448 k.c.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o: zeznania powodów K. G. (1) (k.158-158v, nagranie 00:29:09-00:48:14), L. G. (k. 157-158, nagranie 00:05:18-00:28:24) świadków: G. C. (k. 150v-151), R. C. (k. 149v-150), L. C. (k. 150-150v), opinię sądowo-psychologiczną (k. 169-178), dokumenty: kserokopie odpisu skróconego aktu zgonu (k. 26) kserokopię dowodu osobistego (k.20-21, k. 61-62), kserokopię fotografii (k.22-25), pisma pozwanego z dnia 22.09.2014 r. (k.28, k.63), zgłoszenie szkody (k.29-31, k.64-66), zawiadomienie z dnia 21.09.2006 r. (k.32-36), wyrok Wojtkowego Sądu Garnizonowego w P. z dnia 26.04.2001 r. wraz z uzasadnieniem (k.50-58), protokół powypadkowy (k.59), pismo pozwanego z dnia 14.01.2004 r. (k.127), pismo pozwanego z dnia 13.01.2004 r. (k.128), kopia wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 09.06.2006 r. sygn. akt I C (...) wraz z uzasadnieniem (k. 130-136), pismo pozwanego z dnia 03.08.2006 r. (k.137), dokumenty zawarte w aktach Sądu Okręgowego w K.I C (...), akta szkodowe.

Zeznania powodów K. G. (1) i L. G. oraz świadków: G. C., R. C., L. C. Sąd uznał za wiarygodne, gdyż są one rzeczowe, logiczne a nadto zgodne ze sobą oraz pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Nieścisłości w tych zeznaniach nie odbierają im przymiotu wiarygodności a wynikają zdaniem Sądu z upływu czasu.

W ocenie Sądu opinia sądowo-psychologiczna, sporządzona na okoliczności związane ze stanem zdrowia powodów, jest jasna i logiczna, a jej wnioski należyte i wyczerpująco uzasadnione.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie nie budziła - zdaniem Sądu - wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powodów okazało się zasadne w części.

Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym w dniu wypadku, przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na której rzecz została zawarta umowa ubezpieczenia. Zgodnie natomiast z obowiązującym w dniu wypadku art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. i P. (Dz. U. z 2013 r. poz. 392 j.t.), z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia, bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia, przy czym z art. 36 ust. 1 powyższej ustawy wynika, że odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Odpowiedzialność pozwanego – co do zasady - w okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, skoro sprawca zdarzenia, w wyniku którego zmarł K. G. (2) został skazany prawomocnym wyrokiem Wojkowego Sądu Garnizonowy w P. z dnia 26.04.2001 r. sygn. akt (...) za popełnienie przestępstwa z art. 177 § 2 k.k. (por. art. 11 k.p.c.) Bezsprene sprawca w momencie zdarzenia kierował pojazdem objętym umową ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego.

Powodowie jako podstawę prawną swego roszczenia o zadośćuczynienie wskazali art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c.. Nadto powódka domagała się dodatkowo zadośćuczynienia z powodu rozstroju zdrowia psychicznego po śmierci dziecka na podst. art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c.

Rozstrzygając kwestię odpowiedzialności pozwanego w kontekście roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę doznaną przez osoby bliskie zmarłego Sąd podzielił ugruntowane już stanowisko Sądu Najwyższego, że spowodowanie śmierci osoby bliskiej może stanowić naruszenie dobra osobistego członków rodziny zmarłego w postaci szczególnej więzi rodzinnej i uzasadniać przyznanie im zadośćuczynienia na podstawie art. 448 k.c., jeżeli śmierć nastąpiła na skutek deliktu przed dniem 3 sierpnia 2008 roku (por. uchwała SN z 22 października 2010 roku, sygn. III CZP 76/10, Lex nr 604152, z dnia 13 lipca 2011 roku, sygn. III CZP 32/11, Lex nr 852341, wyroki SN z dnia 11 maja 2011 roku, sygn. I CSK 621/10, Lex nr 848128 i z dnia 15 marca 2012 roku, sygn. I CSK 314/11, Lex nr 1164718).

W niniejszej sprawie nie ma wątpliwości, że spowodowanie śmierci K. G. (2) naruszyło dobra osobiste powodów. Rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca z pokrewieństwa, podlega ochronie prawnej. Dotyczy to ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych. Więż ta odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny poczucie stabilności, bezpieczeństwa, wzajemne wsparcie, pomoc. Zerwanie tej więzi stanowi zatem naruszenie dóbr osobistych członków tej rodziny.

Zgodnie z art. 448 k.c., w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Przepisy prawa nie ustanawiają żadnych kryteriów, na podstawie których winno być ustalane zadośćuczynienie. Wypracowała je natomiast judykatura, a zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Wskazuje ono, że zadośćuczynienie ma kompensacyjny charakter, w związku z czym musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, m.in. wieku poszkodowanego, czasu trwania cierpień, trwałości i skutków, od rodzaju i stopnia winy sprawcy szkody i odczucia jej przez poszkodowanego (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1999 roku, sygn. I CKN 1145/99, niepubl.; orz. Sądu Najwyższego z 12 kwietnia 1972 roku, sygn. II CR 57/72, OSNCP 1972/10/183; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 sierpnia 1969 roku, sygn. I PR 224/69, OSNCP 1970/6/111).

Śmierć K. G. (2) spowodowała u powodów szkodę na osobie (krzywdę), przeżywaną nie tylko w chwili powzięcia wiadomości o śmierci bliskich. Powodowie wraz z synem tworzyli zgodną i kochającą się rodzinę, a relacje między

nimi były bliskie i zażyłe, stąd też śmierć członka rodziny wywołała tak poważne konsekwencje w życiu codziennym powodów. Powodowie do dnia dzisiejszego nie pogodzili się z zaistniałym zdarzeniem. Utrata dziecka w tak niespodziewanych, dramatycznych warunkach, jest jednym z najtraumatyczniejszych zdarzeń. Zerwanie więzi przez śmierć dziecka stanowi trudne do wyobrażenia poczucie pokrzywdzenia i nasilenie cierpienia trudnego do opisanie. Każdy rodzic ma bowiem prawo do wychowania swojego dziecka, obserwowania jego dorastania, wchodzenia w dorosłość i jak najdłuższego towarzyszenia dziecku w jego życiu. Wypadek odebrał powodom możliwość korzystania z tych wartości. Syn powodów w chwili śmierci był osobą młodą, a jego śmierć nastąpiła nieoczekiwanie, co za pewne zwiększa poczucie krzywdy powodów.

Mając powyższe rozważania na uwadze Sąd uznał, iż kwota zadośćuczynienia należna powódce K. G. (1) winna wynieść 60.000 zł, natomiast kwota należna powodowi L. G. winna wynieść 40.000. Z uwagi na fakt zapłaty na rzecz rodziców zmarłego przez pozwanego kwot po 8.000 zł pozostaje tytułem zadośćuczynienia do dopłaty na rzecz powódki kwota 52.000 zł, a na rzecz powoda kwota 32.000 zł. Sąd zróżnicował kwotę należną rodzicom zmarłego uznając, że K. G. (1) łączyły ze zmarłym synem silniejsze więzi, albowiem to matka na co dzień spędzała z nim czas, gdyż powód przez wiele lat pracował poza granicami kraju, a kiedy podjął pracę w Polsce to przebywał w delegacji a do domu przyjeżdżał w weekendy. Nadto powódka znacznie ciężiej przeżyła żałobę oraz na skutek śmierci syna doznała uszczerbku na zdrowiu wys. 5%.

Zaznaczyć należy, że na wysokość należnego powódce K. G. (1) zadośćuczynienia nie ma wpływu okoliczność, że powódce z uwagi na śmierć syna wypłacono w przeszłości odszkodowanie z art. 446 § 3 k.c. Jak to wskazał Sąd Apelacyjny w P. w uzasadnieniu wyroku z dnia 07.06.2016 r. wydanego w sprawie I ACa (...) roszczenie o odszkodowanie z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej wskutek śmierci najbliższego członka rodziny oparte na art. 446 § 3 k.c. jest rodzajowo i normatywnie odmienne od roszczenia zmierzającego do naprawienia szkody niemajątkowej wskutek naruszenia dóbr osobistych na podstawie art. 448 k.c. Nie może uzasadniać zmniejszenia zadośćuczynienia również okoliczność, iż powódka jeszcze przed wypadkiem leczyła się psychiatrycznie, albowiem kiedy zgłosiła się do lekarza nie miała stwierdzonej depresji pojawiły się pewne zaburzenia depresyjne i dopiero wypadek oraz śmierć syna doprowadziły do wyzwolenia epizodu depresyjnego o nasileniu ciężkim i spowodowały pogorszenie jej stanu zdrowia w stopniu znacząco utrudniającym jej normalne funkcjonowanie.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie uznając, iż żądanie powodów jest nadmiernie wygórowane, tymczasem zadośćuczynienie nie może być nadmierne a jego wysokość musi być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa. Mając na uwadze sytuację finansową powodów przyznanie tej kwoty zadośćuczynienia na pewno stanowić będzie odczuwalną dla nich wartość ekonomiczną. Nie bez znaczenia w niniejszej sprawie przy ustaleniu wysokości zadośćuczynienia było to, że zmarły syn nie był jedynym dzieckiem powodów i że mają oni obecnie wsparcie ze strony pozostałych dzieci. Nadto trzeba mieć na uwadze, że upływ czasu, jaki nastąpił od tragicznego zdarzenia musi siłą rzeczy łagodzić jego skutki, albowiem oczywistym jest że powodowie musieli przystosować się do nowej sytuacji życiowej.

Oddaleniu podlegało w całości żądanie powódki o zapłatę zadośćuczynienia z uwagi na rozstrój zdrowia oparte na treści art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. Zadośćuczynienie na podstawie art. 445 par. 1 k.c. przysługuje tylko osobie, przeciwko której skierowane było samo zdarzenie sprawcze, nie zaś takiej, która swej krzywdy upatruje w skutkach zdarzenia sprawczego dla innych osób. Zaznaczyć trzeba, że doznane uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia musi pozostawać w bezpośrednim związku z wypadkiem. Rozstrój zdrowia jaki wystąpił u powódki jest krzywdą podlegającą obecnie kompensacie na podstawie art. 446 § 4 k.c., a w poprzednim stanie prawnym na podstawie art. 448 w zw. z art. 24 k.c.

O odsetkach od wskazanych orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, U. i P., zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powodowie K. i L. G. swe roszczenie o zapłatę kwot po 60.000 zł tytułem zadośćuczynienia po śmierci syna zgłosili pismem z dnia 26.08.2014 r., stąd uwzględnić należało żądanie powodów co do zasądzenia odsetek od 03.10.2014 r.

O kosztach procesu należnych powodom orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. w zw. z art. § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 490). Natomiast o nieuiszczonych kosztach sądowych rozstrzygnięto podst. art. art. 113 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Powódka K. G. (1) wygrała proces prawie w 50%, a zatem Sąd zniósł koszty zastępstwa procesowego między stronami. Na nieuiszczone koszty sądowe związane z roszczeniem powódki złożyła się opłata od pozwu w wys. 5.350 zł oraz 1/2 kosztów opinii biegłego, którymi to kosztami Sąd obciążył strony po połowie.

Powód L. G. wygrał proces w 46%, poniósł koszty procesu w wysokości 3.617 zł (koszty zastępstwa procesowego, opłata skarbową od pełnomocnictwa), a zatem zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu kwoty 289,36 zł, albowiem pozwany również poniósł koszty w kwocie 3.617 zł. Od powoda L. G. z zasądzonego mu roszczenia należało pobrać kwotę 2.090,88 zł, a od pozwanego kwotę 1.781,12 zł. Na nieuiszczone koszty sądowe złożyły się (opłata sądowa od pozwu w wys. 3.500 zł oraz 1/2 kosztów opinii biegłego tj., 372 zł.

SSO Angelika Lewandowska